

CATEDRA „MAȘINI ȘI SISTEME DE PRODUCȚIE”

Petru STOICEV,
șef Catedră MSP,
dr. hab., prof. univ.

Calendar istoric 1969-2014

Catedra asigură pregătirea inginerilor la specialitatea „Mașini și Sisteme de Producție”, iar din septembrie 2012 și la specialitatea „Construcții și Echipamente de Mașini Agricole”, transferată de la Catedra „Design Industrial și de Produs” în iulie 2012. Catedra pregătește specialiști în domeniul proiectării, exploatarei, reparației și cercetării utilajului tehnologic și agricol, sculelor și mașinilor agricole, dirijării în producere, tehnologiilor de prelucrare, asamblare și automatizare a utilajului la întreprinderile constructoare de mașini și activitatea pedagogică în instituțiile de învățământ tehnic.

Primii profesori ai Catedrei MUS au fost conf. **Viorel Gologan, Vladimir Vișneacov, Vasile Luca, Boris Știpeliman**; lect. sup. **Arcadie Nistean, Alexandru Crăciun, Efim Ojog, Vasile Munteanu**; asistenții **Victor Ungureanu, Gh. Postorocă**. Organizatorul și primul șef al catedrei – dr. în șt. teh. **Viorel Gologan**.

Viorel Gologan s-a născut pe 21 aprilie 1936 în s. Iabłoana, r. Glodeni. A absolvit Institutul Politehnic din Odessa, specialitatea „Mașini Unelte și Scule”. S-a aflat în fruntea catedrei timp de 23 de ani: 1969-1985 și 1991-2000. În 1985 devine Laureat al Premiului de Stat al RM în domeniul științei și tehnicii. În 1990 susține teza de dr. hab. în șt. tehnice, în 1991 obține titlul didactic de prof. univ. Sub conducerea sa au fost susținute 10 teze de dr. în tehnică. Autor al 2 monografii, 150 articole științifice. Deține numeroase brevete de invenții. Actualmente activează la Institutul de Fizică Aplicată al AȘM.

În 1970-1972 la catedră au fost repartizați ca asistenți tinerii specialiști-absolvenți UTM **Gh. Rudic, Petru Stoicev, Vasile Javgureanu**. În 1979 – angajată conf. **Ludmila Ciupina**, în 1985 – lector superior **Gh. Domente**, în 1988 – conf. **Alexei Toca**, lect. sup. **Vasile Ionesii**.

În 1985-1991 catedra a fost condusă de dr., conf. **Ilie Botez**, un entuziast al robototehnicii, care a extins interesele științifice și profilul catedrei.

Ilie Botez s-a născut pe 18 iulie 1937 în com. Cimișeni, jud. Lăpușna. A absolvit Institutul Politehnic din Minsk, specialitatea „Tehnologia Construcției de Mașini”. Activează la UTM din 1967. A absolvit doctoranтура la UT „Bauman” din Moscova. În 1973 susține teza de dr. în tehnică. A format o nouă direcție științifică – „Automatizarea proceselor de asamblare a îmbinărilor cilindrice utilizând roboții industriali”. A organizat Labo-

ratorul de Robotică și Automatizare. Autor al 10 manuale și monografii, 160 lucrări științifice, 50 brevete de invenție. A participat la 20 expoziții naționale și internaționale, invențiile sale fiind menționate cu 1 medalie de aur (Salonul Internațional de Invenții Iași-92), 2 de argint și 3 de bronz (expoziții internaționale, Moscova). Inventator Emerit al RM. Inventator de Elită al României. Actualmente – vicedirector la uzina ETALON, conf. univ. la Catedra MSP.

În 1991 conducerea catedrei a fost preluată de prof. **V. Gologan**.

Din 2000 Catedra MSP este condusă de dr. hab., prof. **Petru Stoicev** – discipol al acestei catedre.

Petru Stoicev s-a născut la 8 august 1948 în s. Gavanoasa, r. Vulcănești. În 1966 a absolvit cu medalie de argint școala-internat din or. Cahul, iar în 1971 cu mențiune IPC, Facultatea de Mecanică, specialitatea „Tehnologia Construcției de Mașini, Mașini Unelte și Scule Așchietoare”. După absolvire a fost îndreptat la Catedra „Mașini Unelte și Scule (inițial ca inginer, apoi – asistent). În 1974 devine lector superior, concomitent urmând doctoranтура IPC. În 1983 susține teza

științifică „Elaborarea electrotehnologiilor noi de durificare și recondiționare a organelor de mașini utilizând fenomenul de rezonanță a CVCE”. Din 2010 – director al Centrului științific-educational interuniversitar „Nanotehnologii de rezonanță” (UTM și US „A. Russo”, Bălți). Membru al Comisiei Specializate a Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare a instituțiilor de învățământ din RM. Timp de 20 de ani este membru al Senatului UTM; al Consiliului științific al FIMCM. În ultimii 15 ani – președinte și membru al trei consilii științifice specializate pentru susținerea tezelor de dr. și dr. hab. (specialitățile 05.02.04, 05.20.03, 05.03-01). În a.u. 2012-2013 – coordonator din partea RM în Proiectul European CEEPUS-III, direcția științifică TRIBOLOGIA cu centru în Sofia, Bulgaria.

În prezent corpul didactic al catedrei este format din 8 cadre didactice titulare: **Petru Stoicev**, prof. dr. hab., șef catedră, **Vasile Javgureanu**, prof. univ., dr. în șt. tehnice; **Eugen Gușan**, conf. univ., dr., **Arcadie Nistean**, conf. univ., dr., **Pavel Gordelenco**, conf. univ., dr., **Vasile Popa**, conf. univ., **Andrei Nastas**,

de dr.).

Mulți absolvenți ai catedrei au devenit directori generali, directori tehnici, șefi de secție la întreprinderile constructoare de mașini și alte ramuri ale gospodăriei publice a RM, activează în Centre de proiectare constructiv-funcționale din Cehia, Slovenia, Germania, România. În februarie 2014 în Chișinău se deschide un Birou de proiectare a pieselor pentru autoturisme și autocamioane produse în Germania, unde vor activa ca ingineri-proiectanți 4 absolvenți ai specialității MSP (cu sediul la Sibiu, România).

La catedră funcționează 8 laboratoare de instruire a studenților la specialitățile MSP și CEMA, un laborator pentru cercetări în domeniul tribologiei, prelucrării electrochimice și renovării organelor de mașini și 1 laborator pentru cercetări metalografice. Pe parcursul celor 45 ani de activitate la catedră au fost îndeplinite 65 contracte de cercetare cu diferite întreprinderi și instituții din RM și ex-URSS, publicate 720 lucrări științifico-didactice, inclusiv 25 manuale și monografii (**P. Stoicev, I. Botez, V. Javgureanu, V. Gologan,**

Senatul UTM, autorii lor fiind menționați cu diplome de gr. I și premii bănești. Șef al Centrului a fost numit dr., conf. univ. **P. Gordelenco**, absolvent al catedrei, sub conducerea căruia activează **M. Arefți** – specialist coordonator.

La desfășurarea lucrărilor de laborator sunt implicați șeful de laborator, ing. cat. I. **V. Ustian** și ing. cat. I. **N. Bivol**, șefa Laboratorului de cercetări metalografice, dr. șt. fizico-matematice, conf. univ. **M. Rusanovschi**.

Catedra colaborează productiv cu universități tehnice din România (Iași, București, Suceava, Timișoara, Brașov), Ucraina (Donețk, Kiev), Rusia (Moscova, UT „Bauman”, Institutul „Studiul Mașinilor” al AȘ), Bulgaria (UT Sofia) ș.a.

Pe parcursul anilor catedra a fost vizitată de savanți cu renume mondial: dr. hab., prof. **V. Cragelisch** (Moscova), acad. **A. Ahmatov** (Moscova), dr. hab., prof. univ. **G. Fuxs** (Moscova), dr. hab., prof. univ. **A. Mohnatchic** (Leningrad), acad. **V. Frolov** (Moscova), dr. hab., prof. univ. **R. Matveevschi** (Moscova), dr. hab., prof. univ. **P. Sanin**

În fotografie: colectivul Catedrei MSP. Rândul 1: conf. univ. **V. Popa**, spec. coord. CC **M. Arefți**, șef cat., dr. hab., prof. univ. **P. Stoicev**, ing. **N. Bivol**. Rândul 2: lect. sup. **T. Colin**, lect. sup. **A. Nastas**, dr., prof. univ. **V. Javgureanu**, dr., conf. univ., **A. Nistean**, dr., conf. univ. **P. Gordelenco**, dr., conf. univ. **E. Gușan**

de dr. în tehnică la Institutul Agricol „M. Frunze”, Chișinău, specialitatea 05.20.03. În 1984 obține titlul didactic de conf. univ. În mai 2001 susține teza de dr. hab. la 2 specialități științifice: „Tribologie” și „Exploatarea, renovarea și reparația tehnicii agricole”. Sub conducerea sa au fost susținute 2 teze de dr. și dr. hab., iar actualmente patru discipoli ai săi urmează doctoranтура UTM. Publicații: 2 manuale, 1 monografie, 40 lucrări didactico-metodice, 200 lucrări științifice. Deține un brevet de invenție, 4 medalii de argint și 1 de bronz la expoziții naționale (2002, Chișinău), Saloane Internaționale de Invenții (2004, 2011 – Bruxelles; 2005, 2007 – Geneva). Laureat al Premiului Tineretului din RM în domeniul științei și tehnicii (1978). A condus 3 proiecte instituționale de cercetare științifică; cercetător științific superior și coordonator în 2 proiecte de stat. Conducător al direcției

lect. sup., **Tudor Colin**, lect. sup.

De la fondarea catedrei au absolvit specialitatea „Mașini-Unelte și Scule” cca 1465 studenți (38 promoții), între care **I. Bostan**, acad., dr. hab., prof., univ., rectorul UTM; **V. Zgardan**, ex-ministru al Transportului și Comunicațiilor; **V. Javgureanu**, dr., prof. univ., ex-decan FIMCM; **Gh. Popovici**, dr., conf. univ., ex-decan FIMM; **Gh. Rudic**, dr. hab., prof., univ., ex-prorector al Institutului de Proprietate Intelectuală; **P. Stoicev**, dr. hab., prof. univ., șef catedră MSP; **Gh. Domente**, dr., conf. univ.; **V. Botnaru**, ex-director al Colegiului Politehnic Bălți; **Gh. Ababii**, ex-vicedirector, Colegiul Politehnic, Bălți; **I. Dicusară**, lect. sup. Cat. TM și OM (recent a susținut teza de dr. în tehnică); frații gemeni **Oleg și Radu Ciobanu**, lect. sup. Cat. TM și OM (sperăm că în viitorul apropiat și dlor vor susține cu succes tezele

Gh. Domente, A. Nistean, L. Ciupina ș.a.) și obținute 120 brevete de invenție (**I. Botez, P. Stoicev, V. Gologan, A. Nistean, V. Javgureanu, V. Ungureanu, V. Popa, A. Nastas, T. Colin** ș.a.). Din 2008 la catedră activează CIESD și TT „Tehnica acționărilor hidraulice și pneumatice” – filiala UT „Gh. Asachi, Iași (director – dr., prof. univ. **V. Javgureanu**).

La catedră au fost susținute 3 teze de dr. hab. (**V. Gologan, P. Stoicev și P. Topală**) și 16 teze de dr. Actualmente 4 absolvenți își fac studiile în doctoranтура.

Sub conducerea dlui **P. Stoicev** la catedră a fost organizat Centrul de proiectare constructiv-funcțională (proiectare 2D și 3D), dotat cu calculatoare performante, unde studenții realizează cercetări științifice și își fac tezele de an și de diplomă în sistemul AUTOCAD. 8 proiecte de diplomă au fost apreciate de

(Moscova), m.cor. AȘ URSS **A. Macarov** (Ufa, Bașkiria), dr. hab., prof. **Iu. Drozdov** (Moscova), dr. hab., prof. univ. **V. Evdochimov** (Odessa, Ucraina), dr. hab., prof. univ. **A. Cuticov** (Novocercask), dr. ing., prof. univ. **C. Ispas** („Politehnica”, București), dr. hab., prof. univ. **A. Mihailov** (Donețk, Ucraina), dr., prof. univ. **B. Planteanu** (UT „Gh. Asachi”, Iași), dr. hab., prof. univ. **Gh. Dișlev** (UT, Sofia) ș.a.

Printr-un ordin al Ministerului Educației, specialitatea 521.3 „Mașini și Sisteme de Producție” a fost acreditată pe următorii 5 ani, iar Comisia de Acreditare a menționat Catedra MSP drept una dintre cele mai bune catedre de specialitate.

Catedra va pregăti și în continuare specialiști de înaltă calificare pentru țărișoara noastră mică (și nu numai), care-și vede viitorul în marea familie europeană.